

SOCIOLOGY

Question Booklet Sl. No.

090431

Name & Signature of the Invigilator **PAPER – II** OMR Answer Sheet No. :

CODE-09 Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : .....

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
  - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
Example: (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
7. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
8. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
9. Use only Blue/Black Ball point pen.
10. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવિકલ્પિક ઉત્તરો પસાવતા સો (100) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
  - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
  - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયાં હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
  - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ ઠાળું કરવાનું રહેશે.
ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. કાચું કામ (Rough work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
7. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્ન કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલગ ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઇલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગેજી વર્ગન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

DO NOT WRITE HERE

SOCIOLOGY

Paper – II

1. Who laid the foundations of the sociology of knowledge ?

- (A) Karl Marx
- (B) Karl Manheim
- (C) George Homans
- (D) Erving Goffman

2. Who developed 'The Verstehen Approach' to study sociological issues and problems ?

- (A) Max Weber
- (B) Karl Marx
- (C) Elton Mayo
- (D) Emile Durkheim

3. Which sociological perspective focuses on the stability and order in society ?

- (A) Functionalism
- (B) Conflict theory
- (C) Symbolic interactionism
- (D) Feminism

1. જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રનો પાથો કોણે નાખ્યો ?

- (A) કાર્લ માર્ક્સ
- (B) કાર્લ મેનહેઈમ
- (C) જ્યોર્જ હોમન્સ
- (D) ઈરવીન ગોફમેન

2. સમાજશાસ્ત્રીય મુદ્દાઓ અને સમસ્યાઓના અભ્યાસ માટે 'ધી વર્સ્ટેહેઈન એપ્રોચ' કોણે વિકસાવ્યો ?

- (A) મેક્સ વેબર
- (B) કાર્લ માર્ક્સ
- (C) એલ્ટન મેયો
- (D) એમાઈલ દર્ખેમ

3. સમાજમાં સ્થિરતા અને વ્યવસ્થા (order) ઉપર કયા સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્યે કેન્દ્રિત ધ્યાન આપેલ છે ?

- (A) કાર્યાત્મકવાદ
- (B) સંઘર્ષવાદી સિક્કાંત
- (C) પ્રતિકાત્મક આંતરક્રિયાવાદ
- (D) નારીવાદ

4. Who made distinction between instrumental action and strategic action ?

- (A) Harold Garfinkel
- (B) Michel Foucault
- (C) Anthony Giddens
- (D) Jurgen Habermas

5. Match List - I with List - II and select the correct answer from the codes given below.

List - I	List - II
a. Harold Garfinkel	1. Structural Change in the Public Sphere
b. Erving Goffman	2. Phenomenology of the Social World
c. Alfred Schutz	3. Studies in Ethnomethodology
d. Jurgen Habermas	4. The Presentation of Self in Everyday Life

Codes :

	a	b	c	d
(A)	3	1	2	4
(B)	1	2	3	4
(C)	4	1	2	3
(D)	3	4	2	1

4. ઉપકરણાત્મક ક્રિયા અને વ્યૂહાત્મક ક્રિયા વચ્ચે ભેદ કોણે દર્શાવેલ ?

- (A) હેરોલ્ડ ગારફિંકલ
- (B) માઈકલ ફોકાલ્ટ
- (C) એન્થોની ગીડન્સ
- (D) યોર્ગન હેબરમાસ

5. યાદી-I અને યાદી-II ચકાસી નીચે આપેલ સંજ્ઞા મુજબ સાચો જવાબ રજૂ કરો.

યાદી-I	યાદી-II
a. હેરોલ્ડ ગારફિંકલ	1. જાહેર સ્થળોમાં રચનાત્મક પરિવર્તન
b. ઈરવીન ગોફમેન	2. સામાજિક વિશ્વની ઘટના
c. આલ્ફ્રેડ શુટ્ઝ	3. લોક વિધિ વિજ્ઞાનમાં અભ્યાસો
d. જુર્ગન હેબરમાસ	4. રોજિંદા જીવનની સ્વરજૂઆત

સંકેત :

	a	b	c	d
(A)	3	1	2	4
(B)	1	2	3	4
(C)	4	1	2	3
(D)	3	4	2	1

6. Who has the opinion that Indian tribes as backward Hindus ?

- (A) G. S. Ghurye
- (B) M. N. Srinivas
- (C) M. K. Gandhi
- (D) R. K. Mukerjee

7. According to whom 'agency and structure' are a duality ?

- (A) Pierre Bourdieu
- (B) Manuel Castells
- (C) Anthony Giddens
- (D) Michel Foucault

8. Who is the author of the book entitled "Hind Swaraj" ?

- (A) M. K. Gandhi
- (B) B. R. Ambedkar
- (C) G. S. Ghurye
- (D) M. N. Srinivas

9. Who contributed for the classical work "Mind, Self and Society" ?

- (A) Clifford Geertz
- (B) G. H. Mead
- (C) Alfred Schutz
- (D) A. Giddens

6. ભારતીય આદિવાસીઓ એ પછાત હિન્દુ છે.

તેવો અભિપ્રાય કોનો હતો ?

- (A) જી. એસ. ધૂર્યે
- (B) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
- (C) એમ. કે. ગાંધી
- (D) આર. કે. મુકરજી

7. "માધ્યમ અને રચનાતંત્ર" એ દ્વિમુખી છે

એવું કોનું કહેવું છે ?

- (A) પીયરે બોર્દીયુ
- (B) મેન્યુઅલ કેસલ્સ
- (C) એન્થોની ગીડન્સ
- (D) માઈકલ ફોકાલ્ટ

8. "હિન્દ સ્વરાજ" પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

- (A) એમ. કે. ગાંધી
- (B) બી. આર. આંબેડકર
- (C) જી. એસ. ધૂર્યે
- (D) એમ. એન. શ્રીનિવાસ

9. "માઈન્ડ, સેલ્ફ એન્ડ સોસાયટી" પ્રશિષ્ટ કાર્ય એ કોનું પ્રદાન છે ?

- (A) ક્લીફોર્ડ ગીટ્ઝ
- (B) જી. એચ. મીડ
- (C) આલ્ફ્રેડ શુટ્ઝ
- (D) એ. ગીડન્સ

10. Whose view of culture is a response to human needs ?

- (A) Radcliffe Brown
- (B) Malinowski, B.
- (C) G. H. Mead
- (D) Talcott Parsons

11. Match List - I with List - II.

List - I	List - II
a. Descriptive	1. To explain causes of problems
b. Exploratory	2. Answers questions of who, what, when, how
c. Explanatory	3. Attempts to gain better understanding of different dimensions of the problem
d. Experimental	4. Conducts by controlling one or more variables

Codes :

	a	b	c	d
(A)	2	3	4	1
(B)	3	2	1	4
(C)	1	2	3	4
(D)	2	3	1	4

10. સંસ્કૃતિ એ માનવજરૂરિયાતો પૂર્ણ કરે છે તેવું કોનું મંતવ્ય છે ?

- (A) રેડક્લીફ બ્રાઉન
- (B) મેલિનોવસ્કી, બી.
- (C) જી. એચ. મીડ
- (D) ટાલકોટ પાર્સન્સ

11. યાદી-I સાથે યાદી-II મેળવો.

યાદી-I	યાદી-II
a. વર્ણનાત્મક	1. સમસ્યાના કારણોના ખુલાસા માટે
b. અન્વેષણાત્મક	2. કોણ-શા માટે-ક્યારે-કઈ રીતે વિના જવાબ માટે
c. વિવરણાત્મક	3. સમસ્યાના વિવિધ પરિણામોની વધુ સારી સમજૂતી મેળવવાનો પ્રયાસ
d. પ્રયોગાત્મક	4. એક કે વધુ પરિવર્ત્યોના નિયંત્રિત વર્તણુક માટે

સંકેત :

	a	b	c	d
(A)	2	3	4	1
(B)	3	2	1	4
(C)	1	2	3	4
(D)	2	3	1	4

12. "Economic instability hampers development of an establishment." What does this statement imply in social research ?

- (A) Hypothesis (B) Theory
(C) Variable (D) Analysis

13. In which type of research questions the responses fall in two or more categories ?

- (A) Ordinal questions
(B) Internal questions
(C) Nominal questions
(D) Contingency questions

14. Which sociological method is derived from legal studies ?

- (A) Statistical method
(B) Functional method
(C) Historical method
(D) Case study method

15. Which research techniques/methods were first devised by psychologists and psychiatrists concerned with the diagnosis and treatment of patients suffering from emotional disorders ?

- (A) Observation
(B) Projective
(C) Participant observation
(D) Case study

12. "આર્થિક અસ્થિરતા વિકાસ સ્થાપવામાં અવરોધક છે."

આ વિધાન શું સૂચવે છે ?

- (A) ઉપકલ્પના (B) સિદ્ધાંત
(C) પરિવર્ત્ય (D) વિશ્લેષણ

13. સંશોધનના કયા પ્રકારમાં પ્રશ્નોના ઉત્તરોને બે કે તેથી વધુ શ્રેણીમાં મૂકવામાં આવે છે ?

- (A) ક્રમવાચક પ્રશ્ન
(B) આંતરિક પ્રશ્ન
(C) સામાન્ય પ્રશ્ન
(D) અનુસાંગિક પ્રશ્ન

14. કાનૂની અભ્યાસો ઉપરથી કઈ સમાજશાસ્ત્રીય પદ્ધતિ ઉતરી આવી છે ?

- (A) આંકડાકીય પદ્ધતિ
(B) કાર્યાત્મક પદ્ધતિ
(C) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
(D) એકમ અભ્યાસ પદ્ધતિ

15. આવેગાત્મક અસ્થિરતાથી પીડાતા દર્દીઓ માટે નિદાન અને સારવારમાં સૌપ્રથમ કઈ સંશોધન પ્રયુક્તિઓ/પદ્ધતિઓ મનોવૈજ્ઞાનિક-મનોચિત્સક સાથે સંબંધિત છે ?

- (A) નિરીક્ષણ
(B) પ્રક્ષેપણ
(C) સહભાગી નિરીક્ષણ
(D) એકમ અભ્યાસ

16. To marry a woman of a higher caste is called

- (A) Hypogamy
- (B) Hypergamy
- (C) Castegamy
- (D) Sororate

17. Non-fraternal polyandry is practiced among

- (A) Khasis of Garo Hills
- (B) Nayars of Malabar Hills
- (C) Todas of Nilgiri Hills
- (D) Ho of Rajmahal Hills

18. Which part of the Rigveda has given only four castes called varnas ?

- (A) Purusha-Sukta
- (B) Suruti
- (C) Vaisakha
- (D) Mimamsa

19. Which of the following concepts denote upward social mobility ?

1. Tribalisation
2. Sanskritisation
3. Westernisation
4. Elite-emulation

Codes :

- (A) 2 and 3
- (B) Only 1
- (C) 2, 3 and 4
- (D) 2 and 4

16. સ્ત્રી ઉચ્ચ જ્ઞાતિમાં લગ્ન કરે છે તેને કહે છે

- (A) પ્રતિલોમ વિવાહ
- (B) અનુલોમ વિવાહ
- (C) જ્ઞાતિ વિવાહ
- (D) સાળો વિવાહ

17. અભાતૃક બહુપતિત્વ વ્યવહારમાં જેમાં જોવા મળે છે

- (A) ગારો પહાડના ખાસીમાં
- (B) મલબાર પર્વતના નાયરમાં
- (C) નીલગીરી પર્વતના ટોડામાં
- (D) રાજમહેલ પર્વતના 'હો'માં

18. ઋગ્વેદના કયા ભાગમાં ચાર ને વર્ણો કહેવાયેલ છે ?

- (A) પુરુષ સુક્ત
- (B) શ્રુતિ
- (C) વૈશાખા
- (D) મીમાંસા

19. નીચેનામાંથી કયો ખ્યાલ ઉર્ધ્વગામી ગતિશીલતા દર્શાવે છે ?

1. આદિવાસીકરણ
2. સાંસ્કૃતિકરણ
3. પશ્ચિમકરણ
4. ભદ્ર વર્ગનું અનુસરણ કરવું

સંકેત :

- (A) 2 અને 3
- (B) માત્ર 1
- (C) 2, 3 અને 4
- (D) 2 અને 4

20. What were the land revenue settlements introduced by the British in India ?

1. The Zamindari System
2. The Mahalwari System
3. The Ryotwari System
4. The Patwari System

Codes :

- (A) 1 and 2
(B) Only 1
(C) 1, 2 and 3
(D) 2 and 4

21. Which of the following is deliberately created and voluntary ?

- (A) Community
(B) Institution
(C) Association
(D) Social system

22. Who classified societies into simple, compound, doubly compound, trebly compound ?

- (A) Karl Marx
(B) Auguste Comte
(C) P. Sorokin
(D) H. Spencer

20. બ્રિટિશરોએ ભારતમાં જમીન કરવેરા કેવા નામથી નિર્ધારિત કર્યા ?

1. જમીનદારી વ્યવસ્થા
2. મહાલવારી વ્યવસ્થા
3. રૈયતવારી વ્યવસ્થા
4. પટવારી વ્યવસ્થા

સંકેત :

- (A) 1 અને 2
(B) માત્ર 1
(C) 1, 2 અને 3
(D) 2 અને 4

21. નીચેનામાંથી ઈરાદાપૂર્વક અને મરજીયાત સર્જન રહેલ છે.

- (A) સમુદાય
(B) સંસ્થા
(C) મંડળ
(D) સામાજિક વ્યવસ્થા

22. સમાજને કોણે વર્ગીકૃત કરેલ છે- જેમાં સાદો, મિશ્રિત, દ્વિવિધ મિશ્રિત, ત્રિવિધ મિશ્રિત

- (A) કાર્લ માર્ક્સ
(B) ઓગસ્ટ કોમ્ટે
(C) પી. સોરોકીન
(D) એચ. સ્પેન્સર

23. Which among the following is NOT correct regarding social position ?

- (A) Social position may not be occupied by individuals but by organizations
- (B) Social position may be occupied by more than one person
- (C) Social position is occupied by only one person
- (D) Same person occupies many social positions

24. To prepare one for future roles is called

- (A) Futurization
- (B) Prediction
- (C) Anticipatory socialization
- (D) Internalization

25. A cluster of related traits is called

- (A) Culture norms
- (B) Culture complex
- (C) Culture lag
- (D) Cultural uniformity

26. What is the term for the practice of viewing one's own culture as superior to others and using it as a standard for judging other cultures ?

- (A) Cultural relativism
- (B) Ethnocentrism
- (C) Multiculturalism
- (D) Cultural pluralism

23. સામાજિક સ્થાન સંબંધિત નીચેનામાંથી શું સાચું નથી ?

- (A) સામાજિક સ્થાન વ્યક્તિ મેળવતી નથી પરંતુ સંગઠન આપે છે
- (B) સામાજિક સ્થાન એક કરતાં વધુ વ્યક્તિઓ મેળવે છે
- (C) સામાજિક સ્થાન એક વ્યક્તિ જ પ્રાપ્ત કરે છે
- (D) એ જ વ્યક્તિ અનેક સામાજિક સ્થાન પ્રાપ્ત કરે છે

24. ભવિષ્યની ભૂમિકા માટે તૈયાર કરનાર કોઈને કહે છે

- (A) ભવિષ્યકરણ
- (B) ભવિષ્યવાણી
- (C) પૂર્વ નિર્ધારિત સામાજીકરણ
- (D) આંતરીકરણ

25. સંબંધિત લક્ષણોના ઝુમખાને કહે છે

- (A) સાંસ્કૃતિક ધોરણો
- (B) જટિલ સંસ્કૃતિ
- (C) સાંસ્કૃતિક મંદતા
- (D) સાંસ્કૃતિક સમાનતા

26. પોતાની સંસ્કૃતિ બીજા કરતાં ઉચ્ચતર છે તે માટેનો નિર્ણય પ્રમાણિત છે તેવા વ્યવહારમાં કોઈ દ્વારા મંતવ્યો અન્ય સંસ્કૃતિ સંદર્ભે અપાય તેને શું કહે છે ?

- (A) સાંસ્કૃતિક સાપેક્ષતા
- (B) લોકકેન્દ્રિતતા
- (C) મિશ્રિત સંસ્કૃતિવાદ
- (D) સાંસ્કૃતિક બહુવિધતા

27. In which type of community people are united through feeling ?

- (A) Gesellschaft
- (B) Gemeinschaft
- (C) Great community
- (D) Little community

28. Who maintained that role is the dynamic aspect of status ?

- (A) Max Weber
- (B) Emile Durkheim
- (C) Ralph Linton
- (D) R. K. Merton

29. Established modes of thought and action is called

- (A) Culture
- (B) Personality
- (C) Behavior
- (D) Customs

30. In which one, do married couples go to live with a brother of the groom's mother ?

- (A) Patrilocal residence
- (B) Matrilocal residence
- (C) Avunculocal residence
- (D) Neo-local residence

27. કયા પ્રકારના સમુદાયમાં લોકો લાગણીથી જોડાયેલા હોય છે ?

- (A) જેસલસ્કાફ્ટ
- (B) જેમીનસ્કાફ્ટ
- (C) મોટો સમુદાય
- (D) નાનો સમુદાય

28. ભૂમિકા એ સ્થિતિના ગતિશીલ પાસાઓ છે

- (A) મેક્સ વેબર
- (B) એમાઈલ દર્ખેમ
- (C) રાલ્ફ લીટન
- (D) આર. કે. મર્ટન

29. પ્રસ્થાપિત વિચારોની રીત અને ક્રિયાને કહે છે

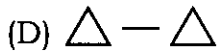
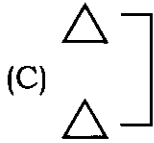
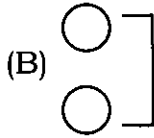
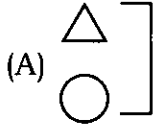
- (A) સંસ્કૃતિ
- (B) વ્યક્તિત્વ
- (C) વર્તન
- (D) રિવાજો

30. પરીણિત દંપતિ રહેવા માટે ભાઈના માતાને ઘરે રહેવા જાય છે તેને

- (A) પિતૃસત્તાક રહેઠાણ
- (B) માતાનું રહેઠાણ
- (C) મામાનું રહેઠાણ
- (D) નવા-સ્થાનિક રહેઠાણ

31. According to traditional anthropologists, conjugal relationship may be expressed as

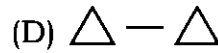
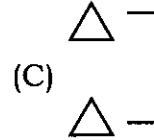
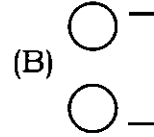
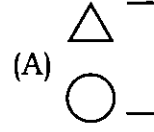
32. The ceremony that marks the transition from one stage of life to the next is called

- (A) Religiosity
- (B) Ritualism
- (C) Retreatism
- (D) Rites of passage

33. The study of inequality may be traced from

- (A) Hobbes and Locke
- (B) Plato and Aristotle
- (C) Marx and Engels
- (D) Marx and Weber

31. પરંપરાગત માનવશાસ્ત્રીઓના મતે વૈવાહિક સ્પંદનોને વિસ્તારી શકાય

32. એક તબક્કામાંથી બીજા તબક્કામાં સ્થાનાંતર માટેના ઉત્સવને કહે છે

- (A) ધાર્મિકતા
- (B) ક્રિયાકાંડ
- (C) પીછેહઠ કરવી
- (D) સંસ્કાર ધારણ કરવો

33. ના કાર્યમાંથી અસમાનતાનો અભ્યાસ કરાયો છે તેમાં

- (A) હોબ્સ અને લોક
- (B) પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલ
- (C) માર્ક્સ અને એન્જલ્સ
- (D) માર્ક્સ અને વેબર

34. Modernization of the Indian society is associated with

- (A) Cultural renaissance
- (B) Economic development
- (C) Acceptance of western life-style
- (D) Changes in cognitive structure

35. Bhoodan Movement had its beginning in which State ?

- (A) Madhya Pradesh
- (B) Bihar
- (C) West Bengal
- (D) Andhra Pradesh

36. Who authored the book "Studies in Agrarian Social Structure" ?

- (A) M. N. Srinivas
- (B) Andre Beteille
- (C) F. G. Bailey
- (D) S. Jodhkar

37. "Feeding the Baniya : Peasants and Usurers in Western India" was authored by whom ?

- (A) L. Dumont
- (B) Surajit Sinha
- (C) David Hardiman
- (D) Cohn, Bernard S.

34. ભારતીય સમાજનો આધુનિકરણ જેની સાથે જોડાયેલ છે.

- (A) સાંસ્કૃતિક નવ જાગૃતિ
- (B) આર્થિક વિકાસ
- (C) પશ્ચિમી જીવનશૈલિનો સ્વીકાર
- (D) બૌદ્ધિક/સંજ્ઞાત્મક રચનાતંત્રમાં પરિવર્તન

35. ભૂદાન ચળવળની શરૂઆત કયા રાજ્યમાં થઈ ?

- (A) મધ્ય પ્રદેશ
- (B) બિહાર
- (C) પશ્ચિમ બંગાળ
- (D) આંધ્ર પ્રદેશ

36. "કૃષિ સામાજિક રચનાતંત્ર" પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

- (A) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
- (B) આંદ્રે બેટાઈલી
- (C) એફ. જી. બેઈલી
- (D) એસ. જોધકર

37. "ફીડીંગ ધી બનીયા: પીઝન્ટ્સ એન્ડ યુઝર્સ ઈન વેસ્ટર્ન ઇન્ડિયા" કોણે લખ્યું છે ?

- (A) એલ. ડ્યુમોન
- (B) સુરજીત સિંહ
- (C) ડેવિડ હાર્ડિમન
- (D) કોહન, બર્નાર્ડ. એસ.

38. Read the Assertion (A) and Reason (R) and give the correct answer from the codes given below.

Assertion (A) : Structure is useless without function.

Reason (R) : Function is only accomplished through some structure.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation for (A)
- (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation for (A)
- (C) (A) is true but, (R) is false
- (D) (A) is false but, (R) is true

39. 'An agglomeration of towns and cities into an unbroken urban environment' refers to

- (A) Contradiction
- (B) Conurbation
- (C) Convergence
- (D) Cohabitation

40. The belief that a particular political order is just and valid refers to

- (A) Legitimacy
- (B) Estate
- (C) Ideal type
- (D) Melting pot

38. નીચે આપેલ વિધાન (A) અને કારણ (R) વાંચો અને તમારો જવાબ નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરો.

વિધાન (A) : કાર્ય વગરનું રચનાતંત્ર નકામું છે.

કારણ (R) : કાર્ય એ માત્ર કોઈ રચના તંત્ર દ્વારા જ પરિપૂર્ણ કરી શકાય.

સંજ્ઞા :

- (A) બંને (A) અને (R)માં એક સાચું છે અને (R) એ (A) ના ખુલાસા માટે સાચું છે
- (B) બંને (A) અને (R)માં એક સાચું છે અને (R) એ (A)ના ખુલાસા માટે સાચું નથી
- (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) સાચું છે

39. 'કસ્બો અને શહેરોનો જમાવડો નગરીય પર્યાવરણને અતૂટ રાખે છે.' તે દર્શાવે છે

- (A) વિરોધાભાસ
- (B) એકત્રીકરણ
- (C) કેન્દ્ર અભિમુખ
- (D) સહનિવાસ

40. એ માન્યતા છે કે ચોક્કસ રાજકીય આદેશને ચોક્કસ અને પર્યાપ્ત દર્શાવે છે.

- (A) કાર્યદક્ષતા
- (B) મિલકત/જાગીર
- (C) આદર્શ રૂપ/પ્રકાર
- (D) મેલ્ટીંગ પોટ

41. According to Max Weber, what is the central characteristic of bureaucracy ?

- (A) Flexibility
- (B) Efficiency
- (C) Equality
- (D) Informality

42. Find out the sequence in which the following Acts pertaining to women were passed.

1. Immoral Traffic (Prevention) Act
2. Child Marriage Restraint Act
3. The Dowry Prohibition Act
4. The Protection of Women from Domestic Violence Act

Codes :

- (A) 1, 3, 2 and 4
- (B) 3, 1, 4 and 2
- (C) 2, 1, 3 and 4
- (D) 1, 4, 3 and 2

43. N. R. H. M. stands for

- (A) National Rural Health Ministry
- (B) National Rural Health Management
- (C) National Rural Health and Medical Care
- (D) National Rural Health Mission

41. મિક્સ વેબર મુજબ નોકરશાહીનો કેન્દ્રીય લક્ષણ કયું છે ?

- (A) સ્થિતિસ્થાપકતા
- (B) ક્ષમતા
- (C) સમાનતા
- (D) અનૌપચારિકતા

42. નીચેના સ્ત્રીઓ સંબંધિત કાયદાઓ પસાર થયા તે મુજબ ક્રમાનુસાર દર્શાવો.

1. અનેતિક વ્યાપાર (અટકાયત) કાયદો
2. બાળ લગ્ન અટકાયત કાયદો
3. દહેજ પ્રતિબંધક કાયદો
4. ઘરેલુ હિંસા સામે સ્ત્રીઓને રક્ષણ આપતો કાયદો.

સંકેત :

- (A) 1, 3, 2 અને 4
- (B) 3, 1, 4 અને 2
- (C) 2, 1, 3 અને 4
- (D) 1, 4, 3 અને 2

43. N. R. H. M. દર્શાવે છે

- (A) નેશનલ રૂરલ હેલ્થ મીનીસ્ટ્રી
- (B) નેશનલ રૂરલ હેલ્થ મેનેજમેન્ટ
- (C) નેશનલ રૂરલ હેલ્થ એન્ડ મેડિકલ કેર
- (D) નેશનલ રૂરલ હેલ્થ મિશન

44. The three-tier system of Panchayati Raj was recommended by
- (A) Kaka Kalelkar Committee
  - (B) Simon Commission
  - (C) Balwant Rai Mehta Committee
  - (D) Jayaprakash Narayan Committee

45. Which of the following are often regarded as characterizing globalization ?
- (A) Increasing space, shrinking time, disappearing borders
  - (B) Shrinking space, shrinking time, disappearing borders
  - (C) Shrinking space, strengthening borders, increasing time
  - (D) Increasing time, increasing space, disappearing borders

46. Which among the following are change resisting movements ?
1. Anti-Reservation Movement
  2. Bhoodan Movement
  3. National Movement
  4. Sati Movement

Codes :

- (A) 1, 2 and 3
- (B) Only 4
- (C) 2, 3 and 4
- (D) 1 and 4

44. પંચાયતી રાજ્યની ત્રિસ્તરીય વ્યવસ્થા કોણે સૂચવેલ છે ?
- (A) કાકા કાલેલકર કમિટી
  - (B) સાઈમન કમિશન
  - (C) બલવંત રાય મહેતા કમિટી
  - (D) જયપ્રકાશ નારાયણ સમિતિ

45. નીચેનામાંથી વૈશ્વિકરણ ના લક્ષણ તરીકે અનેક વાર જણાવેલ છે. તે કયું છે ?
- (A) જગ્યામાં વૃદ્ધિ, સંકુચિતતા, સીમા રેખાઓનું અદ્રશ્ય થવું.
  - (B) જગ્યાની સંકુચિતતા, સંકુચિતતા, સીમારેખાઓનું અદ્રશ્ય થવું
  - (C) જગ્યાની સંકુચિતતા, સીમા રેખાની મજબૂતાઈ, સમયમાં વૃદ્ધિ
  - (D) સમયમાં વૃદ્ધિ, જગ્યામાં વૃદ્ધિ, સીમારેખાઓની અદ્રશ્યતા

46. નીચેનામાંથી કઈ પરિવર્તન પ્રતિરોધક ચળવળ છે.
1. અનામત વિરોધી ચળવળ
  2. ભૂદાન ચળવળ
  3. રાષ્ટ્રવાદી ચળવળ
  4. સતી પ્રથા ચળવળ

સંકેત :

- (A) 1, 2 અને 3
- (B) માત્ર 4
- (C) 2, 3 અને 4
- (D) 1 અને 4

47. In simple societies political institutions were based on the principle of
- (A) Supremacy of the ruler
  - (B) Rule of law
  - (C) Code of conduct
  - (D) Hierarchy of power holding

48. Which of the following are attributes of democracy ?
1. Political parties
  2. Electorate
  3. Independent judiciary
  4. Universal adult franchise

Codes :

- (A) 1 and 2
  - (B) 1, 3 and 4
  - (C) 1, 2, 3 and 4
  - (D) 1, 2 and 4
49. According to Mahatma Gandhi, the most important part of a State is
- (A) Law
  - (B) Society
  - (C) Individual
  - (D) Institutions

47. સાદા સમાજમાં રાજકીય સંસ્થાઓ કઈ સિદ્ધાંતોના પાયા ઉપર રચાય છે.
- (A) શાસકની ઉચ્ચતા
  - (B) કાયદાનું શાસન
  - (C) વર્તણૂકના નિયમો
  - (D) સત્તા ધારણ કરવાનો કાર્યક્રમ

48. નીચેનામાંથી લોકશાહીના લક્ષણો કયા છે ?
1. રાજકીય પક્ષો
  2. ચૂંટણી
  3. સ્વતંત્ર ન્યાયતંત્ર
  4. સાર્વત્રિક પુખ્ત સહયોગ

સંકેત :

- (A) 1 અને 2
  - (B) 1, 3 અને 4
  - (C) 1, 2, 3 અને 4
  - (D) 1, 2 અને 4
49. મહાત્મા ગાંધી અનુસાર રાજ્યનું મુખ્ય વિભાગ છે
- (A) કાયદો
  - (B) સમાજ
  - (C) વ્યક્તિ
  - (D) સંસ્થાઓ

50. Rights which are given to the citizen by the Constitution but which cannot be touched by the State is known as

- (A) Legal Rights
- (B) Moral Rights
- (C) Political Rights
- (D) Fundamental Rights

51. Match List - I with List - II.

List - I	List - II
a. Rampura	1. S. C. Dubey
b. Sripuram	2. M. N. Srinivas
c. Shamirpet	3. A. Beteille
d. Ramkheri	4. A. C. Mayer

Codes :

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	1	2	4	3
(C)	2	3	1	4
(D)	2	3	4	1

52. Which type of tables are used in exploratory analysis where the researcher is more concerned with describing the frequency than with studying its correlates ?

- (A) Multivariate
- (B) Univariate
- (C) Bivariate
- (D) Trivariate

50. બંધારણ દ્વારા નાગરિકને જે અધિકારો અપાય છે પરંતુ રાજ્ય દ્વારા સ્પર્શી શકાતા નથી. તે જાણીતા છે

- (A) કાયદાકીય અધિકારો
- (B) નૈતિક અધિકારો
- (C) રાજકીય અધિકારો
- (D) મૂળભૂત અધિકારો

51. યાદી-I અને યાદી-II ને મેળવો.

યાદી-I	યાદી-II
a. રામપુરા	1. એસ. સી. દુબે
b. શ્રીપુરમ	2. એમ. એન. શ્રીનિવાસ
c. સમીરપેટ	3. એ. બેટાઈલી
d. રામખેરી	4. એ. સી. મેયર

સંકેત :

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	1	2	4	3
(C)	2	3	1	4
(D)	2	3	4	1

52. અન્વેષણાત્મક વિશ્લેષણમાં ક્યાં કોઠાનો ઉપયોગ સંશોધક સાથે વધુ નિસ્ખત ધરાવે છે જે વર્ણન માટે સહસંબંધનો અભ્યાસ કરતી આવૃત્તિ સાથે છે

- (A) બહુપરિવર્ત્ય
- (B) સમપરિવર્ત્ય
- (C) દ્વિપરિવર્ત્ય
- (D) ત્રિપરિવર્ત્ય

53. Dividing a student population of a college into first, second, third and fourth years and then drawing a simple random sample from each group is an example of

- (A) Systematic sampling
- (B) Random sampling
- (C) Cluster sampling
- (D) Stratified sampling

54. Which of the following is a measure of dispersion ?

- (A) Mean
- (B) Phi coefficient
- (C) Standard deviation
- (D) Standard error

55. According to whom "social tolerance" is one of the important characteristic of urban community ?

- (A) Robert Park
- (B) Louis Wirth
- (C) Kingsley Davis
- (D) James Quinn

53. કોલેજના વિદ્યાર્થીઓની વસ્તી વિભાજિત કરી જેમાં પ્રથમ બીજા ત્રીજા અને ચોથા વર્ષનાને આવરી લઈ તેમની દરેક જૂથમાંથી લેવાય તે ઉદાહરણ છે

- (A) વ્યવસ્થિત નિદર્શન
- (B) સંયોગિક નિદર્શન
- (C) ગુમખા નિદર્શન
- (D) સ્તરીત નિદર્શન

54. નીચેનામાંથી પ્રસારમાન માપન કયું છે ?

- (A) મધ્યક
- (B) ફી ગુણાંક
- (C) પ્રમાણીત વિચલન
- (D) પ્રમાણીત ભૂલ

55. "સામાજિક સહિષ્ણુતા" એ નગર સમુદાયનું અગત્યનું લક્ષણ કોના મુજબ રહેલ છે ?

- (A) રોબર્ટ પાર્ક
- (B) લૂઈસ વર્થ
- (C) કિંગસ્લે ડેવિસ
- (D) જેમ્સ ક્વીન

56. Who has pointed out that the villages used to have a 'Jati Panchayat' and 'Village Panchayat' ?

- (A) M. N. Srinivas
- (B) F. G. Bailey
- (C) S. C. Dube
- (D) A. Beteille

57. Match List - I with List - II.

List - I	List - II
a. Chipko Movement	1. Odisha
b. Silent Valley Movement	2. Gujarat
c. Narmada Bachao Movement	3. Tamil Nadu
d. Baliyapal Movement	4. Uttarakhand

Codes :

	a	b	c	d
(A)	4	3	2	1
(B)	1	2	4	3
(C)	2	3	4	1
(D)	3	4	1	2

56. ગામડાઓમાં 'જાતિ પંચાયત' અને 'ગ્રામ પંચાયત' નો ઉપયોગ કરાય છે, તે કોણે દર્શાવેલ છે ?

- (A) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
- (B) એફ. જી. બેઈલી
- (C) એસ. સી. દૂબે
- (D) એ. બેટાઈલી

57. યાદી-I સાથે યાદી-II મેળવો.

યાદી-I	યાદી-II
a. ચીપકો ચળવળ	1. ઓરિસ્સા
b. સાઈલેન્ટ વેલી ચળવળ	2. ગુજરાત
c. નર્મદા બચાવો ચળવળ	3. તામિલ નાડુ
d. બલીયાપાલ ચળવળ	4. ઉત્તરાખંડ

સંકેત :

	a	b	c	d
(A)	4	3	2	1
(B)	1	2	4	3
(C)	2	3	4	1
(D)	3	4	1	2

58. The book "Caste in Indian Politics" is written by

- (A) M. N. Srinivas
- (B) F. G. Bailey
- (C) Rajani Kothari
- (D) Andre Beteille

59. An 'acephalous' society is one in which

- (A) Members have low intelligence
- (B) There is no formal head
- (C) There is no political system
- (D) Anarchy prevails

60. Read the Assertion (A) and Reason (R) and give the correct answer from the codes given below.

Assertion (A) : Ecological degradation leads to environmental pollution.

Reason (R) : Deforestation, construction of big dams and other developmental activities are responsible for ecological degradation.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

58. "કાસ્ટ ઇન ઇન્ડિયન પોલિટિક્સ" પુસ્તકના લેખક છે

- (A) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
- (B) એફ. જી. બેઈલી
- (C) રજની કોઠારી
- (D) આંદ્રે બેટેઈલી

59. 'એસેફેલોસ' સમાજ એવો છે કે જેમાં

- (A) સભ્યોની બૌદ્ધિક ક્ષમતા ઓછી હોય છે
- (B) તેમાં ઔપચારીક વડા હોતા નથી
- (C) તેમાં રાજકીય વ્યવસ્થા હોતી નથી
- (D) અંકુશનો અભાવ હોય છે

60. નીચે આપેલ વિધાન (A) અને કારણ (R) વાંચો અને તમારો જવાબ નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરો.

વિધાન (A) : પરિસ્થિતિના શાસ્ત્રીય

અધઃપતન (ecological degradation)

પર્યાવરણને પ્રદૂષણ તરફ દોરી જાય છે

કારણ (R) : જંગલોનો નાશ, મોટા ડેમોનું

નિર્માણ અને અન્ય વિકાસાત્મક પ્રવૃત્તિઓ

પરિસ્થિતિના શાસ્ત્રીય અધઃપતન માટે

જવાબદાર છે.

સંકેત :

(A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે પણ (R)

એ (A)ની સાચી સમજૂતી નથી

(B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R)

એ (A)ની સાચી સમજૂતી છે

(C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે

61. The headquarters of UNESCO is located at which place ?

- (A) New York (B) London
(C) Paris (D) Geneva

62. "Deschooling Society" is authored by whom ?

- (A) Emile Durkheim
(B) Ivan Illich
(C) Max Weber
(D) John Dewey

63. PM e-Vidya is initiated for what purpose ?

- (A) For helping higher education
(B) For advanced intellectual activity
(C) For exploring various social media activities
(D) For unifying digital/online/on-air education for school going children

64. The UGC portal 'e-SARTS' is for what ?

- (A) Special Assistance for Research and Training in Sciences
(B) Scholarship-fellowship Award Registration Tracking System
(C) Special Assistance for Research in Technology and Sciences
(D) Support for Academic and Research Training in Social Sciences

61. UNESCO નું મુખ્ય મથક કયા સ્થળે રહેલ છે ?

- (A) ન્યૂયોર્ક (B) લંડન
(C) પેરિસ (D) જીનીવા

62. 'ડિસ્કૂલીંગ સોસાયટી' ના લેખક કોણ છે ?

- (A) એમાઈલ દર્ખેમ
(B) ઈવાન ઈલીચ
(C) મેક્સ વેબર
(D) જહોન ડ્યુઈ

63. પી. એમ. ઈ-વિદ્યા ક્યાં હેતુથી શરૂ કરાયેલ છે ?

- (A) ઉચ્ચ શિક્ષણ સહાય માટે
(B) બૌદ્ધિક પ્રવૃત્તિઓને વધારવા માટે
(C) સામાજિક માધ્યમોની પ્રવૃત્તિઓ વિસ્તૃત કરવા માટે
(D) શાળાએ જતા બાળકોની શિક્ષણમાં ડિજિટલ સમાનતા/ઓનલાઇન/ઓન-એર શિક્ષણ માટે

64. UGC નું પોર્ટલ 'e-SARTS' શા માટે છે ?

- (A) વિજ્ઞાનમાં સંશોધન અને તાલિમમાં ખાસ સહાય માટે
(B) સ્કોલરશીપ-ફેલોશીપ એવોર્ડના રજીસ્ટ્રેશન તપાસ વ્યવસ્થા
(C) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી સંશોધનમાં વિશેષ સહાય માટે
(D) વિદ્યાકીય અને સંશોધન તાલીમ ને સામાજિક વિજ્ઞાનમાં મદદરૂપ થવા માટે

65. In which year was the Hindu Widow's Re-marriage Act passed ?

- (A) 1974
- (B) 1955
- (C) 1956
- (D) 1856

66. Which of the following sociologists introduced the term "Rurban" ?

- (A) C. Galpin
- (B) Homer Hoyt
- (C) E. E. Bergel
- (D) MacIver and Page

67. Which of the following is NOT a measure of central tendency ?

- (A) Mode
- (B) Mean
- (C) Median
- (D) Chi-square

68. "Applying a general principle to a specific case establishes a logical relationship" refers to which method/logic of research ?

- (A) Deductive
- (B) Inductive
- (C) Numeric
- (D) Textual

65. વિધવા સ્ત્રીને પુનર્વિવાહનો કાયદો કયા વર્ષમાં પસાર કરાયો ?

- (A) ૧૯૭૪
- (B) ૧૯૫૫
- (C) ૧૯૫૬
- (D) ૧૮૫૬

66. નીચેનામાંથી કયા સમાજશાસ્ત્રીય 'ગ્રામનગર' (Rurban) ખ્યાલ રજૂ કર્યો ?

- (A) સી. ગલપીન
- (B) હોમર હોયટ
- (C) ઈ. ઈ. બર્ગેલ
- (D) મેકઈવર એન્ડ પેજ

67. નીચેનામાંથી કયું મધ્યવર્તી સ્થિતિનું માપ નથી ?

- (A) બહુલક
- (B) મધ્યક
- (C) મધ્યસ્થ
- (D) કાઈ-સ્કવેર

68. સામાન્ય સિદ્ધાંત લાગુ કરી ચોક્કસ કેસમાં તાર્કિક સંબંધ સ્થાપિત કરવો તે કઈ પદ્ધતિ/સંશોધન તર્ક છે ?

- (A) નિગમન
- (B) આગમન
- (C) સાંખ્યાધિક
- (D) પાઠ્યપુસ્તકકીય

69. The first scientific step towards growth of language is believed to be

- (A) Voice of stages
- (B) Imitation
- (C) Symbol
- (D) Emotions

70. The normative ideal of dominant masculinity is called

- (A) Emphasized masculinity
- (B) Western masculinity
- (C) Aggressive masculinity
- (D) Hegemonic masculinity

71. When was the term "Sustainable Development" came into existence ?

- (A) 1992
- (B) 1987
- (C) 1980
- (D) 1978

72. Who has written the book "The Environment : From Surplus to Scarcity" ?

- (A) Allan Schnaiberg
- (B) A.P.J. Mol
- (C) Ulrich Beck
- (D) Amartya Sen

69. ભાષા વૃદ્ધિ માટેનું પ્રથમ વૈજ્ઞાનિક સોપાનને માનવામાં આવેલ છે

- (A) અવાજના તબક્કાઓ
- (B) અનુકરણ
- (C) પ્રતિક
- (D) લાગણી

70. ધોરણાત્મક આદર્શ પ્રભુત્વ ધરાવતા પુરુષત્વને કહે છે

- (A) હેતુ મુજબ પુરુષત્વ
- (B) પશ્ચિમી પુરુષત્વ
- (C) આક્રમક પુરુષત્વ
- (D) પ્રભુત્વ ધરાવનાર પુરુષત્વ

71. "ટકાઉ વિકાસ" (Sustainable Development) નો ખ્યાલ ક્યારથી અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?

- (A) ૧૯૯૨
- (B) ૧૯૮૭
- (C) ૧૯૮૦
- (D) ૧૯૭૮

72. 'પર્યાવરણ: અધિકથી અછત સુધી' પુસ્તક કોણે લખ્યું છે ?

- (A) એલન સચનાઈબર્ગ
- (B) એ.પી.જે. મોલ
- (C) અલ્દ્રિચ બેક
- (D) અમર્ત્ય સેન

73. Which State is ranked 'one' in NITI Ayog's energy and climate index for 2022 ?

- (A) Maharashtra
- (B) Gujarat
- (C) Kerala
- (D) Karnataka

74. What is the abiotic component of the ecosystem ?

- (A) Organic compound
- (B) Micro consumer
- (C) Plant
- (D) Microbe

75. 'A form of culture that consists of fine art, music and literature' refers to

- (A) Low culture
- (B) Culture trait
- (C) High culture
- (D) Culture universal

76. The term 'Gerontology' refers to what ?

- (A) the aged
- (B) the youth
- (C) the children
- (D) the adolescents

73. નીતિ આયોગ NITI Ayog ની ઊર્જા અને આબોહવા માટે 2022 સૂચિ માં કયું રાજ્ય પ્રથમ રહ્યું ?

- (A) મહારાષ્ટ્ર
- (B) ગુજરાત
- (C) કેરલા
- (D) કર્ણાટક

74. પર્યાવરણીય વ્યવસ્થામાં સજૈવિક (Abiotic) ઘટક કયું છે ?

- (A) જૈવિક મિશ્રણ
- (B) સૂક્ષ્મ વપરાશકર્તા
- (C) છોડ (plant)
- (D) સૂક્ષ્મ જીવો

75. 'સંસ્કૃતિના સ્વરૂપમાં કલા, સંગીત, સાહિત્યનો સમાવેશ થાય છે' તેમાં

- (A) નિમ્ન સંસ્કૃતિ
- (B) સંસ્કૃતિના લક્ષણો
- (C) ઉચ્ચ સંસ્કૃતિ
- (D) સંસ્કૃતિની સાર્વત્રિકતા

76. 'Gerontology' નો ખ્યાલ શું દર્શાવે છે ?

- (A) વૃદ્ધો
- (B) યુવાનો
- (C) બાળકો
- (D) પુખ્ત વયના

77. The term 'informal sector' was first used by whom ?

- (A) Keith Hart
- (B) I. Wallerstein
- (C) Samir Amin
- (D) Jan Breeman

78. In which type of State the leaders seek total control of a nation and its people ?

- (A) Democratic
- (B) Non totalitarian
- (C) Totalitarian
- (D) Representative democracy

79. Who has launched World System Theory ?

- (A) Andre Gunder Frank
- (B) Immanuel Wallerstein
- (C) David C. McClelland
- (D) Wilbert Moore

80. "The Indecent Representation of Women (Prohibition) Act" was passed in which year ?

- (A) 1981
- (B) 1986
- (C) 1991
- (D) 1996

77. 'અનોપચારિક વિભાગ' ખ્યાલનો પ્રથમ ઉપયોગ કોણે કર્યો ?

- (A) કેઈથ હાર્ટ
- (B) આઈ. વોલરસ્ટેઈન
- (C) સમીર અમીન
- (D) જાન બ્રીમાન

78. કયા પ્રકારના રાજ્યમાં નેતાઓ, રાષ્ટ્ર અને તેના લોકો ઉપર સંપૂર્ણ નિયંત્રણ રાખે છે ?

- (A) લોકશાહી
- (B) બીન સંપૂર્ણવાદી
- (C) સંપૂર્ણવાદી
- (D) પ્રતિનિધિત્વ લોકશાહી

79. વિશ્વ વ્યવસ્થાનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?

- (A) આંદ્રે ગૂંડર ફ્રેન્ક
- (B) ઈમેન્યુઅલ વોલરસ્ટેઈન
- (C) ડેવિડ સી. મેક્કલેલાંડ
- (D) વિલબર્ટ મૂરે

80. "ધી ઈન્ડીસેન્ટ રીપ્રેઝન્ટેશન ઓફ વીમેન (પ્રોહીબીશન) કાયદો" કયા વર્ષમાં પસાર કરાયો ?

- (A) ૧૯૮૧
- (B) ૧૯૮૬
- (C) ૧૯૯૧
- (D) ૧૯૯૬

81. Which one of the following is considered as a 'new religious movement' ?

- (A) Hare Krishna Movement
- (B) Arya Samaj
- (C) Bhakti Movement
- (D) Sri Ramakrishna Mission

82. Which one of the following is an example of trade or tourism fair ?

- (A) Destination culture
- (B) Linguistic culture
- (C) Tourism policy
- (D) Expressive culture

83. What is the term used when people are moving out of a society/country ?

- (A) Emigration
- (B) Immigration
- (C) Movement
- (D) Journey

84. Where is the 'National Sports University' located in India ?

- (A) Delhi
- (B) Chandigarh
- (C) Imphal
- (D) Guwahati

81. નીચેનામાંથી 'નવી ધાર્મિક ચળવળ' કોને નિર્ધારિત કરાયેલ છે ?

- (A) હરે ક્રિષ્ના ચળવળ
- (B) આર્ય સમાજ
- (C) ભક્તિ ચળવળ
- (D) શ્રી રામક્રિષ્ના મિશન

82. નીચેનામાંથી વ્યાપાર અને પ્રવાસન મેળાનું કયું ઉદાહરણ છે ?

- (A) લક્ષત સંસ્કૃતિ
- (B) ભાષાશાસ્ત્રીય સંસ્કૃતિ
- (C) પ્રવાસન નિતી
- (D) રજૂઆત કરતી સંસ્કૃતિ

83. જ્યારે લોકો એક સમાજ/દેશમાંથી બહાર જાય તેને માટે શું શબ્દ વપરાય છે ?

- (A) બહાર સ્થળાંતર
- (B) આંતરિક સ્થળાંતર
- (C) સ્થળ બદલવું
- (D) મુસાફરી

84. ભારતમાં 'રમતગમત યુનિવર્સિટી' ક્યાં સ્થિત છે ?

- (A) દિલ્હી
- (B) ચંદીગઢ
- (C) ઇમ્ફાલ
- (D) ગૌહાટી

85. What is referred to “a unilateral kin-group based on either matrilineal or patrilineal descent”?

- (A) Caste
- (B) Class
- (C) Clan
- (D) Category

86. Which is the smallest tribal community in India ?

- (A) Gonds
- (B) Santhals
- (C) Andamanese
- (D) Mundas

87. ‘Shaman’ is tribal counter part of the modern

- (A) Priest
- (B) Leader
- (C) Intellectual
- (D) Magician

88. ‘A working mother having an ailing child’ is an example for what ?

- (A) Role playing
- (B) Role conflict
- (C) Role model
- (D) Role cluster

85. માતૃસત્તાક કે પિતૃસત્તાકનો આધાર સીધો રક્ત સંબંધ દર્શાવે છે- શું ?

- (A) જ્ઞાતિ
- (B) વર્ગ
- (C) ગોત્ર
- (D) શ્રેણી

86. ભારતમાં સૌથી નાનો/લઘુ આદિવાસી સમુદાય કયો છે ?

- (A) ગોંડો
- (B) સંથાલો
- (C) આંદામાનીઝ
- (D) મુંડાઓ

87. ‘શામન’ (Shaman) આદિવાસી સમુદાયમાં આધુનિક _____ છે.

- (A) પાદરી
- (B) નેતા
- (C) બુદ્ધિશાળી
- (D) જાદુગર

88. કાર્ય કરતી માતા બીમાર બાળક સાથે રહે તે કોનું ઉદાહરણ છે ?

- (A) ભૂમિકા ભજવણી
- (B) ભૂમિકા સંઘર્ષ
- (C) ભૂમિકા આદર્શ
- (D) ભૂમિકા ઝૂમખું

89. The concept of 'contra-culture' is propounded by whom ?

- (A) B. Malinowski
- (B) W. F. Whyte
- (C) Milton Singer
- (D) R. Linton

90. Who is the founder of "The Green Revolution" in India ?

- (A) C. H. Hanumanth Rao
- (B) D. P. Chaudhari
- (C) M. S. Swaminathan
- (D) Balwant Rai Mehta

91. "India spend" refers to what ?

- (A) News portal
- (B) Web application
- (C) Play store
- (D) Data journalism website

92. Which one of the following check tools used for plagiarism ?

- (A) Turnitin
- (B) Originality check
- (C) Word tune
- (D) Online editor

89. 'વિરોધી સંસ્કૃતિ'નો ખ્યાલ કોના દ્વારા રજૂ કરાયેલ છે ?

- (A) બી. મેલીનોવસ્કી
- (B) ડબલ્યુ. એફ. વ્હાઈટ
- (C) મીલ્ટન સીંગર
- (D) આર. લીટન

90. ભારતમાં 'હરિયાણી ક્રાંતિ'ના સ્થાપક કોણ છે ?

- (A) સી. એચ. હનુમંત રાવ
- (B) ડી.પી. ચૌધરી
- (C) એમ. એસ. સ્વામીનાથન
- (D) બલવંત રાય મહેતા

91. "ઇન્ડિયા સ્પેન્ડ" (India spend) શું દર્શાવે છે ?

- (A) સમાચાર માટેનું પોર્ટલ
- (B) વેબ એપ્લિકેશન
- (C) પ્લે સ્ટોર
- (D) ડેટા જર્નાલિઝમ વેબસાઈટ

92. નીચેનામાંથી કયું ઉપકરણ

પ્લેજીઆરીઝમની (plagiarism) તપાસ માટે વપરાય છે?

- (A) ટર્નીટીન (Turnitin)
- (B) ઓરિજિનાલિટી ચેક (Originality check)
- (C) વર્ડ ટ્યુન (Word tune)
- (D) ઓનલાઇન એડિટર (Online editor)

93. Any small-scale test of a research instrument, run in advance of the main fieldwork in order to test the utility of the research design refers to what ?

- (A) Questionnaire
- (B) Interview
- (C) Pilot study
- (D) Data collection

94. Which of the following refers to 'surveying and summarizing previously published studies, rather than reporting new facts or analysis' ?

- (A) Article
- (B) Review
- (C) Review article
- (D) Analysis

95. In what type of writing author's purpose is to inform or explain the subject to the reader ?

- (A) Persuasive
- (B) Expository
- (C) Analytical
- (D) Experimental

96. Who has the opinion that 'team' is the basic unit of analysis and not individual ?

- (A) Kingsley Davis
- (B) J. Alexander
- (C) Harold Garfinkel
- (D) A. Giddens

93. કોઈપણ નાના પાયા ઉપર સંશોધન ઉપકરણની ચકાસણી, મુખ્ય ક્ષેત્રીય કાર્ય પહેલા તેની ઉપયોગીતા ચકાસે તે સંશોધન યોજના શું દર્શાવે છે ?

- (A) પ્રશ્નાવલી
- (B) મૂલ્યાંકન
- (C) પૂર્વ અભ્યાસ (Pilot study)
- (D) માહિતી એકત્રિકરણ

94. અગાઉ પ્રકાશિત થયેલા અભ્યાસોનું સર્વેક્ષણ અને સંક્ષિપ્તિકરણ એ અહેવાલમાં નવા તત્વો કે વિશ્લેષણ પહેલા વધારે અગત્યતા શું દર્શાવે છે ?

- (A) લેખ (આર્ટીકલ)
- (B) સમીક્ષા
- (C) લેખની સમીક્ષા
- (D) વિશ્લેષણ

95. કયા પ્રકારના લખાણમાં લેખકનો હેતુ વાચકને વિષયની જાણકારી અને સમજૂતી આપવાનો હોય છે ?

- (A) સમજાવવાની રીત (Persuasive)
- (B) પ્રગટ કરવું (Expository)
- (C) વિશ્લેષણાત્મક
- (D) પ્રયોગાત્મક

96. 'વ્યક્તિ નહિ ટીમ' એ વિશ્લેષણનું મૂળભૂત એકમ છે તેવો કોનો અભિપ્રાય છે ?

- (A) કિંગ્સલે ડેવીસ
- (B) જી. એલેક્ઝાન્ડર
- (C) હેરોલ્ડ ગારફિન્કલ
- (D) એ. ગીડન્સ

97. In the following which agency in India is announcing the central government programs ?

- (A) UTI
- (B) PTI
- (C) AIR
- (D) PIB

98. A child is considered to be a baby between the age of

- (A) 0 - 1 year
- (B) 1 - 5 years
- (C) 1 - 6 years
- (D) 1 - 7 years

99. Which one of the following is correct about ethnomethodology ?

- (A) Macro sociology
- (B) Micro sociology
- (C) Certainly not macro sociology
- (D) Certainly not micro sociology

100. Which perspective is based on the assumption that Indian society is unique and the Indian Social Institutions can be better studied through the texts ?

- (A) Subaltern
- (B) Structural/Functional
- (C) Indological
- (D) Civilizational

97. ભારતમાં કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નીચેનામાંથી કઈ એજન્સી કાર્યક્રમો દર્શાવે છે ?

- (A) યુ.ટી.આઈ. (UTI)
- (B) પી.ટી.આઈ. (PTI)
- (C) એ.આઈ.આર. (AIR)
- (D) પી.આઈ.બી. (PIB)

98. બાળકને કઈ ઉંમર સુધી બેબી (Baby) કહેવાય છે ?

- (A) 0 - 1 વર્ષ
- (B) 1 - 5 વર્ષ
- (C) 1 - 6 વર્ષ
- (D) 1 - 7 વર્ષ

99. લોકવિધિવિજ્ઞાન (ethnomethodology) માટે નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?

- (A) બૃહદ સમાજશાસ્ત્ર
- (B) સૂક્ષ્મ સમાજશાસ્ત્ર
- (C) ખરેખર બૃહદ સમાજશાસ્ત્ર નહિ
- (D) ખરેખર સૂક્ષ્મ સમાજશાસ્ત્ર નહિ

100. કયું પરિપ્રેક્ષ્ય એ ધારણાના પાયા ઉપર છે, કે ભારતીય સમાજ અજોડ (unique) છે અને ભારતીય સામાજિક સંસ્થાઓનો પાઠ્યપુસ્તકો (texts) દ્વારા સારો અભ્યાસ કરી શકાય ?

- (A) પરાશ્રિતવાદી
- (B) રચનાતંત્રીય/કાર્યાત્મકવાદી
- (C) ભારતીય વિદ્યાકીય
- (D) સભ્યતાવાદી

Space for Rough Work

SEAL

